

Ajánlások az értékpapír-elszámolási rendszerek részére

1. Az értékpapír-elszámolási rendszernek szilárd jogi alappal kell bírnia, érthetőnek és transzparensnek kell lennie a vonatkozó joghatóság szempontjából.
2. A közvetlen piaci szereplők által kötött ügyletek megerősítésének az ügyletkötést követően minél előbb, de még az ügyletkötés napján (T+0) meg kell történnie. Ha a közvetett piaci szereplők (pl. intézményi befektetők) közötti ügyletek megerősítése is szükséges, akkor annak az ügyletkötést követően minél előbb meg kell történnie, lehetőleg T+0 napon, ám legkésőbb T+1 napon.
3. Minden értékpapír-piacon gördülő kiegyenlítést kell alkalmazni. A végső kiegyenlítésnek legkésőbb T+3 napon meg kell történnie. A T+3 napnál rövidebb kiegyenlítési ciklusnak a hasznát és költségét fel kell mérni.
4. Központi szerződő fél alkalmazásának hasznát és költségeit fel kell mérni. Amennyiben a központi szerződő fél intézményét bevezetik, a központi szerződő félnek szigorúan kell a felmerülő kockázatokat kezelnie.
5. Az értékpapír kölcsönzés (vagy visszavásárlási megállapodások és egyéb közgazdaságilag egyenértékű tranzakciók) használatát ösztönözni kell, mivel segítik az értékpapír ügyletek kiegyenlítését. Az értékpapír kölcsönzés ezen célra történő használatát akadályozó korlátokat meg kell szüntetni.
6. Az értékpapíroknak dematerializálnak vagy immobilizálnak kell lenniük és forgalmukat - a lehető legnagyobb mértékben - a központi értéktár könyveiben kell rögzíteni.
7. Az értékpapír-elszámolási rendszereknek a tőke kockázatot ki kell küszöbölniük az értékpapír oldali és a pénzoldali teljesítés olyan összekapcsolásával, ami biztosítja a "szállítás-fizetés-ellenében" (DVP) elv megvalósítását.
8. A végleges kiegyenlítésnek legkésőbb az elszámolási nap végén meg kell történnie. Ahol szükséges, napközbeni, vagy valós idejű véglegességet kell biztosítani a kockázatok csökkentése érdekében.
9. Azoknak az értékpapír-elszámolási rendszereknek, amelyek napközbeni hitelt nyújtanak résztvevőiknek, beleértve a nettó elszámolási rendszereket is, olyan kockázatkezelési eljárásokat kell kialakítaniuk, melyek biztosítják a megfelelő időbeli kiegyenlítést még akkor is, ha a legnagyobb egyedi nettó pozícióval rendelkező tag képtelen kiegyenlíteni tartozását. A legmegbízhatóbb kockázatkezelési eljárások a biztosíték követelmények és limitek meghatározásának a kombinációja.
10. Az értékpapír ügyletek pénzoldali lábának kiegyenlítésére használt eszközök csak csekély hitel és likviditási kockázatot hordozhatnak, vagy kockázatmentesnek kell lenniük. Ha a kiegyenlítés nem jegybankpénzben történik, lépéseket kell tenni a rendszertagokat érhető potenciális veszteségek és likviditási feszültségek kivédésére a kiegyenlítő intézmény fizetése képtelenné válása esetére.
11. A klíring és elszámolási folyamatokban felmerülő működési kockázatokat azonosítani és minimalizálni kell az adott rendszerek, ellenőrzések és eljárások fejlesztésével. A rendszereknek megbízhatóknak és biztonságosnak kell lenniük és elégséges, bővíthető kapacitással kell rendelkezniük. Üzletmenet folytonossági terveket és háttér kapacitásokat kell biztosítani az üzemelés helyreállítására és az elszámolási folyamatok teljesítésére.

12. Az értékpapír letétkezelőnek olyan könyvelési gyakorlatot és őrzési eljárásokat kell alkalmaznia, melyek teljes mértékben védik az ügyfelek értékpapírjait. Lényeges, hogy az ügyfelek értékpapírjai védve legyenek a letétkezelő hitelezőinek igényeitől.
13. A központi értéktárra és központi szerződő félre vonatkozó irányítási rendnek figyelembe kell vennie a közérdek igényeit, és elő kell segítenie a tulajdonos és a felhasználók céljainak érvényesülését.
14. A központi értéktárnak és a központi szerződő félnek objektív és nyilvánosan meghirdetett rendszertagsági feltételeket kell meghatározni, amelyek lehetővé teszik a nyílt és megkülönböztetés nélküli hozzáférést.
15. A megbízható és biztonságos működés fenntartása mellett az értékpapír-elszámolási rendszereknek a felhasználók igényeinek teljesítése során költséghatékonyságra kell törekedniük.
16. Az értékpapír elszámolási rendszereknek az időszerű nemzetközi kommunikációs eljárásokat és szabványokat kell használniuk, vagy alkalmazniuk annak érdekében, hogy elősegítsék a határon átnyúló tételek hatékony teljesítését.
17. A központi értéktárnak és a központi szerződő félnek a piaci résztvevők részére elégséges információt kell nyújtania ahhoz, hogy pontosan azonosítsák és felmérjék a központi értéktár vagy a központi szerződő fél szolgáltatásainak használatához kapcsolódó kockázatokat és költségeket.
18. Az értékpapír-elszámolási rendszereket átláthatóan és hatékonyan kell szabályozni és felvigyázni. A központi bankoknak és a tőkepiaci (értékpapír) szabályozóknak együtt kell működniük egymással és más hatóságokkal.
19. A határon átnyúló tételek kiegyenlítését kapcsolatok útján teljesítő értéktáraknak e kapcsolatokat úgy kell kiépíteniük és működtetniük, hogy hatékonyan csökkentsék a határon átnyúló tranzakciókhoz kapcsolódó kockázatokat.